

6.1.3 Ympäristöterveyspalvelut

Sitovuus: valtuusto, brutto

Vastuuhenkilö: ympäristöterveysjohtaja Kaisa Hartikainen

Toiminta-ajatus

Tulosalue vastaa kunnan viranomaiselle määrättyjen ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamisesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen kunnissa (Kaavi, Lapinlahti, Rautavaara, Siilinjärvi ja Tuusniemi). Lisäksi hoidetaan Kuopion kaupungin eläinlääkintähuollon tehtäviä Kuopion ja Siilinjärven välisen ostopalvelusopimuksen mukaisesti.

Ympäristöterveyspalveluiden tarkoituksena on turvata lainsäädännön vaatimusten mukainen suunnitelmallinen, säännöllinen, laadukas, terveyshaittoja ja -vaaroja sekä kuluttajien taloudellisia tappioita ehkäisevä paikalliseen riskinarvioon ja valtakunnalliseen valvontaohjelmaan perustuva ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoito. Tähän sisältyy myös laadukas ja tarkoituksenmukainen kunnallinen eläinlääkintähuolto sekä eläinlääkäripäivystys. Yhteistoiminta-alueella turvataan koko ympäristöterveydenhuollon riittävien palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista sekä avointa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnassa keskitytään hyödyntämään tehokkaasti olemassa olevia resursseja ja kehittämään toimintaa työjärjestelyiden sekä priorisoinnin kautta. Erityisesti työnjakoa halutaan edelleen kehittää.

Eläinlääkäreiden sijaisia pyritään saamaan tarpeen mukaan, mutta niiden saaminen on ollut ajoittain haasteellista.

Ohjaavat ministeriöt MMM ja STM ovat esittäneet näkemyksensä ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköiden tulevaisuudesta. Ympäristöterveydenhuolto liittyy osaksi hyvinvointialueita vuonna 2026. Asiasta saataneen tarkempia linjauksia vuoden 2023/2024 aikana.

Talous

Vuoden 2023 talousarvion kustannustenjako perustuu tuotteistukseen eläinlääkintähuollon osalta (kustannuspaikka 5610). Terveysvalvonnan osalta kustannukset jaetaan kuntien kesken asukasluvun ja valvontakohteiden edellyttämän työpanoksen perusteella.

Talouden hoitaminen on ollut tulosalueella tiukahkoa ja sama suuntaus pidetään myös vuosina 2023 - 2025.

Riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan painopisteet ja menettelyt

Toiminnan sisäisessä valvonnassa noudatetaan Siilinjärven kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjetta. Ympäristöterveysjohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja jatkuvasta ylläpidosta. Tulosvastuullisia ja oikeudellisesti vastuullisia ovat ympäristöterveysjohtaja ja vastaava eläinlääkäri.

Talousarvion toteutuminen raportoidaan kuukausittain kunnanhallitukselle ja kolmesti vuodessa kunnanvaltuustolle. Ympäristöterveyslautakunta raportoi toiminnasta sopimuskunnille kolmesti vuodessa. Lisäksi ympäristöterveydenhuollon toiminnan toteutumisesta raportoidaan vuosittain Ruokavirastolle sekä lupa- ja valvontavirasto Valviralle.

Toiminnan laillisuutta valvotaan päivittäisessä työssä mm. laskujen hyväksymisen yhteydessä sekä saattamalla ympäristöterveydenhuollon toimialalta tehdyt viranhaltijapäätökset ympäristöterveyslautakunnan tietoon.

Ympäristöterveyspalvelujen riskien kartoitus ja riskienhallinta on päivitetty terveystalouden osalta 2020 ja eläinlääkintähuollon osalta 2019. Mikäli ympäristöterveysjohtaja ja vastaava eläinlääkäri havaitsevat seikkoja, jotka vaarantavat toiminnan tuloksellisuuden, laillisuuden tai kunnan omaisuuden tai voimavarojen käytön, niihin puututaan välittömästi.

Kuntastrategian 2025 vaikutukset toimintaan ja tavoitteisiin

Ympäristöterveyspalvelut-tulosalueen toiminta perustuu kuntastrategian arvoihin ja tavoitteisiin, jotka ovat mm. viihtyisä elinympäristö, terveyden edistäminen ja osaava ja innostunut henkilöstö.

Henkilöstö

Henkilötyövuodet	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Kokonaishenkilöstö	29	29	29	29	29
Vanhuuseläketapahtumat	0	1	0	0	0
Eläköityvien korvausrekrytoinnit	0	1	0	0	0

Tavoitteet 2023–2025 ja toimenpiteet 2023

VALTUUSTON SITOVAT TAVOITTEET			
Valtuustokauden tavoite 2022 - 2025	Tavoite ja -taso	Seurattavat mittarit	Vastuutaho
KETTERÄ KEHITTÄJÄ			
1.1. Sujuvaa arkea, asiointia ja palveluja	Helposti saavutettavat pieneläinten peruspalvelut	Asiakaspalaute Asiakasmäärät	Ympäristöterveyslautakunta
1.4. Yritysten ja yhteisöjen toimintaedellytysten varmistaminen	Kattavat ympärivuorokautiset eläinlääkintäpalvelut maatalousyrittäjille Tarkastukset, ilmoitusten vastaanottaminen, hyväksymispäätökset elintarvike- sekä terveydensuojelualan toimijoille	Asiakaspalaute Käyntimäärät Tarkastusmäärät Ilmoitukset Hyväksymispäätökset	Ympäristöterveyslautakunta
HYVINVOIVA ARKI			
2.3. Terveyden ja turvallisuuden edistäminen	Elintarvike- tai talous- ja uimavesivälitteisten epidemioiden sekä sisäilmaongelmien selvittäminen Elintarvikepetosten tai terveysrikosten havainnointi Häiriö- ja poikkeustilanteisiin varautuminen	Mahdollisten häiriötilanteiden nopea selvittäminen Ajan tasalla oleva valmiussuunnitelma Tutkintapyynnöt	Ympäristöterveyslautakunta
2.4. Ennaltaehkäisyyn panostaminen	Yllä mainittujen ongelmien ennaltaehkäisy valvonnan ja neuvonnan keinoin Talousvesilaitosten riskienhallinta-	Ennaltaehkäisevän neuvonnan mm. koulutustilaisuudet, tietoiskut ja sisäilmatyöryhmät Riskienhallinta-suunnitelmien hyväksymispäätökset	Ympäristöterveyslautakunta

	suunnitelmien hyväksyminen Tupakka- ja nikotiinituotteiden myynnin valvonta, tupakointikiellot Eläinsuojelu- ja eläintautivalvontatyö	Tupakointikiellot HYTE työryhmään osallistuminen Eläinsuojelu-ongelmien selvittäminen ja tarttuvien eläintautien ehkäisy	
2.5. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa	Rakennetaan toimiva yhteistyö tulevan Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa	Ruokamyrkytystyöryhmien toiminnan turvaaminen ja tietojen päivittäminen uuden hyvinvointialueen kanssa	Ympäristöterveyslautakunta
ELINVOIMAINEN YMPÄRISTÖ			
3.1. Elinvoiman kehittäminen ympäristöä kunnioittaen	Toimiva viranomaisyhteistyö mm. maankäyttöön ja ympäristönsuojeluun liittyvissä asioissa alueen kuntien, ELY:n ja AVI:n kanssa	Annetut lausunnot ja kaavoituspalaverit Muu viranomaisyhteistyö	Ympäristöterveyslautakunta

Tavoitteiden riskiarviot

Suurin riski tavoitteiden toteutumatta jäämiseen on henkilökunnan riittävyys ja mahdollisten sijaisten saatavuus.

Informatiiviset tunnusluvut

Valtuuston hyväksymät tavoitteet	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotantotavoitteet					
Terveysvalvonta -tulosityksikön menot €/asukas (Siilinjärvi)*	7,26	11,10			
Eläinlääkintähuolto-tulosityksikön menot (Siilinjärvi)**					
€/asukas	17,67	18,70			
€/eläinyksikkö	92,87	96,46			
Ympäristöterveyspalveluiden eläinlääkintähuolto -tulosityksikön bruttokustannus***					
€/yhteistoiminta-alueen asukas	17,79	21,17			
€/eläinyksikkö	42,71	45,98			
Ympäristöterveyspalveluiden terveystuotannon tulosityksikön bruttokustannus****					
€/yhteistoiminta-alueen asukas	10,06	13,54			

* Siilinjärven osuus ulkoisista bruttokustannuksista (kustannuspaikka 5630)

** TA 2022: Siilinjärven osuus yhteistoiminnan ulkoisista bruttokustannuksista + muut eläinlääkintähuollon ulkoiset brutto-kustannukset eli kustannuspaikat 5610, 5611, 5612 ja 5621

***Ainoastaan kustannuspaikka 5610 eli ei sisällä eläinsuojaa, pieneläinpäivystystä eikä toimitilakuluja, mutta sisältääyleiskustannukset (Siilinjärven sisäiset jaettavat kustannukset). Vain yhteistoiminta-alue; ei Kuopio

**** Kustannuspaikka 5630, sisältää myös yleiskustannukset (=Siilinjärven sisäiset jaettavat kustannukset)

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan hyväksymät tavoitteet	TP 2021	TA 2022	TA 2023	TS 2024
Tuotantotavoitteet				
Eläinlääkärikäyntien määrä kunnittain				
Kaavi, suureläimet	207	212	219	212
pieneläimet	583	554	534	554
AVIn viranomaistarkastukset	18	8	18	8
terveydenhuoltokäynnit	14	16	17	16
nautaeläintilat*	35	31	28	28
Lapinlahti, suureläimet	843	1 053	992	1 053
pieneläimet	967	920	944	920
AVIn viranomaistarkastukset	46	45	46	45
terveydenhuoltokäynnit	37	32	40	32
nautaeläintilat*	131	122	112	112
Rautavaara, suureläimet	170	139	151	139
pieneläimet	220	207	221	207
AVIn viranomaistarkastukset	2	4	2	4
terveydenhuoltokäynnit	12	11	11	11
nautaeläintilat*	19	19	18	18
Siilinjärvi, suureläimet	1187	1 171	1179	1 171
pieneläimet	1609	1 685	1739	1 685
AVIn viranomaistarkastukset	69	65	69	65
terveydenhuoltokäynnit	27	30	25	30
nautaeläintilat*	60	56	53	563
Tuusniemi, suureläimet	122	169	146	169
pieneläimet	294	271	282	271
AVIn viranomaistarkastukset	5	10	5	10
terveydenhuoltokäynnit	4	4	7	4
nautaeläintilat*	25	23	22	22
Kuopio, suureläimet	3407	3632	3640	3632
pieneläimet	2611	2300	2361	2300
AVIn viranomaistarkastukset	138	160	138	160
terveydenhuoltokäynnit	189	208	189	208
nautaeläintilat*	310	290	259	259

*TA 2023: Luke tilasto lokakuu 2022

Keskeiset talouden muutokset

Tulot

- Tulotei muutoksia

Menot

- Henkilöstömenot
- Vuokrat
- Sisäiset menot
- Eläkkeiden tasausmaksu

Tuloslaskelma